

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: J. S., zast. Mgr. Bc. Vladimírem Volným, advokátem, se sídlem Paroubkova 228, Domažlice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2019, č. j. MPSV-2019/44297-914, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 10. 2020, č. j. 16 Ad 54/2019 - 65,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností ze dne 9. 10. 2020 žalobce (dále též „stěžovatel“) brojí proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti nadepsanému rozhodnutí žalovaného. Tím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Plzni ze dne 5. 2. 2019, č. j. 3159/2019/KLT, sp. zn. SZ/94539/2012/HMN, kterým z moci úřední rozhodl o změně povinnosti vrácení přeplatku dávky příspěvek na živobytí, který byl žalobci za měsíce 2/2014 až 8/2015 stanoven rozhodnutím téhož úřadu práce ze dne 22. 10. 2015, č. j. 30177/2015/KLT v celkové výši 61.985 Kč a který ke dni vydání tohoto rozhodnutí činí 61.585 Kč, tak, že tento přeplatek musí být poukázán na účet úřadu práce nebo uhrazen v hotovosti do 31. 8. 2019.

[2] Kasační stížnost byla spojena s návrhem na přiznání odkladného účinku. Stěžovatel uvedl, že jednorázová úhrada výše uvedené částky by pro něj znamenala nenahraditelnou újmu a zásah do jeho jediných příjmů, ze kterých uspokojuje základní životní potřeby. Stěžovatel je odkázán na dávky hmotné nouze a při případném výkonu rozhodnutí jakýmkoliv srážkami z těchto dávek by byl existenčně ohrožen. Stěžovatel poukázal na skutečnost, že krajský soud odkladný účinek žalobě rovněž přiznal.

[3] Žalovaný ve vyjádření k tomuto návrhu s ohledem na skutečnost, že odkladný účinek byl navrhován již v řízení před krajským soudem, plně odkázal na své vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 28. 5. 2019, č. j. MPSV-2019/101537-343/1, neboť tvrzení uvedená v obou návrzích na přiznání odkladného účinku jsou shodná.

[4] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výraznou disproportionalitu újmy způsobenou stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje, a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[5] Z usnesení krajského soudu ze dne 26. 4. 2019, č. j. Na 4/2019 - 30, jímž stěžovateli v posuzované věci ustanovil zástupce, totiž vyplývá, že stěžovatel je nemajetný, má finanční závazek v řádu desetit tisíců Kč a jeho příjmy sotva pokrývají náklady na jeho základní životní potřeby a náklady na bydlení. Stěžovatelovy příjmy jsou tvořeny pouze dávkami v hmotné nouzi a dávkou státní sociální podpory. Stěžovatel je navíc invalidní v prvním stupni, což omezuje jeho možnost vlastním přičiněním zlepšit svoji sociální situaci.

[6] Z výše uvedených tvrzení stěžovatele i z obsahu soudního spisu tak soud dovodil, že újma hrozící stěžovateli je skutečná a intenzivní. Povinnost vrátit přeplatek na dávce příspěvek na živobytí by stěžovatele nepochybně po finanční stránce silně zasáhla s ohledem na jeho výše popsané majetkové poměry. Naproti tomu újma způsobená přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti třetím osobám zde z povahy věci nepřipadá v úvahu. Lze proto konstatovat, že první podmínka pro přiznání odkladného účinku splněna je. Povinnost vrátit přeplatek na dávce by pro stěžovatele představovala nepoměrně větší újmu, než která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by se výkon a jiné právní následky napadeného rozhodnutí odložily.

[7] Soud se dále zabýval otázkou, zda je splněna i druhá podmínka, tj. zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. V posuzované věci připadá v úvahu veřejný zájem na dodržování pravomocných správních rozhodnutí ukládajících povinnost účastníkovi řízení. V daném případě však přiznání odkladného účinku „jen“ odsouvá účinky rozhodnutí žalovaného po dobu, kdy je zákonost napadeného rozhodnutí přezkoumávána. Lze tedy konstatovat, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Protože obě zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku byly splněny, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. prosince 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu